

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu štev. 13.633.

Včerajšnji poraz SDS.

V soboto si je privoščilo »Jutro« se neverjetno drzen slavospev na »napredujočo« SDS, takoj drugi dan pa so že volilci postavili ta slavospev na laž. In postavili so ga na laž v dveh mestih, s katerima so se esdeesariji ponašali, da sta njihovi nepremagljivi trdnjavi. Danes ležita ti dve trdnjavi, razbiti od volilnih kroglic, v prahu in esdeesarska župana v Celju in Kamniku pripadata preteklosti. Dve močni poziciji je v nedeljo izgubila SDS in v tem je prvi pomen včerajšnjih občinskih volitev.

To dejstvo je tem pomembnejše, ker so ravno v zadnjem času esdeesarski generali z vso vnemo zatrjevali nepoučenemu Beogradu, kako da njih vrste v Sloveniji stalno rastejo in kako da bodo z lahkoto vrgli vse ob tla, če bi jih vlada le malce podpirala. Tudi to zatrjevanje je bilo v nedeljo temeljito postavljeno na laž in danes ve vsa Slovenija in tudi ves Beograd, da SDS, ki nikdar ni imela nič moči na deželi, izgublja tudi svoje zadnje pozicije v mestu. Navzdolna pot SDS se je pričela in se ne bo več nehala.

Včerajšnje občinske volitve pa so tudi dokazale brezupljivost esdeesarskega tiska. Kot volilen tisk se predstavlja in ponaša esdeesarski tisk ter se baha s svojo naklado in svojim obsegom. Nedeljske občinske volitve pa so pokazale, da je ta tisk brez upliva in da vse njihove tirade ne morejo premotiti volilen. In reči treba, da teh tirad ni bilo malo in zlasti mnogo v Celju. Ravno tu pa je poraz SDS najtežji. Ker tu je SDS nazadovala relativno in absolutno in sanje o večini mandatov so se končale s tem, da nima SDS danes niti ene tretjine mandatov. Nič manj občuten pa je tudi poraz v Kamniku in tu še zlasti zaradi tega ker SDS tu od leta 1925 dalje stalno nazaduje. Poraz ni torej niti najmanj slučajen, temveč posledica trajnega procesa, ki ga ne more olepšati nobena še tako zgovorna beseda.

Pa še nekaj je treba naglasiti. V Celju in Kamniku se je vršil boj samo med strankami, tu ni doživela poraz samo lokalna politika SDS, temveč SDS sama. Ne celjskega in niti kamniškega poraza ne more SDS olepšavati, da so bile volitve tu le lokalnega pomena, temveč celjske in kamniške volitve so dokazale, da nazaduje SDS na vsej črti v svojih najmočnejših postojankah. Nedeljske občinske volitve so jasen dokaz, da se je začela za SDS pot propadanja, da so njeni grehi odprli volilec oči, in da se bodo odslej vsake volitve končale za SDS s še težjim porazom in s še večjim nazadovanjem.

Slovensko ljudstvo se oprošča od izrabljenih fraz in stopa zopet na zdravo pot poštene in resne gospodarske politike ter složnega dela. Zato so povsod združene liste odnesle največ uspeha in s tem so volilci prepričujoče povedali, da so siti medsebojnih preprirov, temveč da hočejo sodelovanje vseh, ki pošteno mislijo in pošteno delajo. Zato pa je tudi poraz SDS neizogiben.

Včerajšnje volitve pa so končno tudi pokazale, da so časi terorja minili. Volilci se ne dajo več terorizirati, to so voditelji SDS temeljito spoznali.

Konsolidacija se je pričela v državni politiki in pričela se je tudi v slovenski. Z Vukičevićev - Marinkovičev volilno vlado je pričel Beograd boj proti pašičevcem in SDS, z včerajšnjimi občinskimi volitvami je ta boj pričelo tudi slovensko ljudstvo.

Zato so tudi včerajšnje volitve šele prvi poraz SDS, zadnji in splošni poraz pa čaka SDS pri skupščinskih volitvah,

Množica napadla radičevce v Skoplju.

Skopje, 20. junija. Snoči ob 9. sta prispela v Skopje inženjer Košulić in baron Shwegel s spremstvom. Prišla sta iz Djakovice. Ko so vsi izstopili, jih je sprejela pred kolodvorom množica ljudi, ki je bila oborožena s palicami, z vzkliki: Dali izdajice, doli radičevci, ven iz Skoplja!

Kmalu nato je dvignila množica palice in začela mlatiti po radičevcih. Ko je Košulić s spremstvom videl, kaj se jim pripravlja, se je umaknil v komisarijat železniške policije. Po tem je prišla policija, ki je začela delati red, ni pa bila zadosli močna. Množica je napadla komisarijat sam in pričel se je medsebojni prelep. Tekla je tudi kri.

Košulić, ki se je s svojimi prijatelji zatekel na komisarijat policije, je izjavil, da so prišli mimo s kolodvora, a povsem se zdi, da so oblasli priredile demonstracijo. Košulić sam ni nervozen in pravi, da je že položil rigoroz za lake in slične stvari v Dalmaciji. Pred komisarijatom je še vedno množica ljudi demonstrirala in vlak, s katerim so prispeli radičevci, je še vedno stal. Veliki župan je bil telefonsko pozvan, da naj zaščiti radičevce.

Skopje, 20. junija. Ponoči ob 10.40 so odpovali radičevci iz Skoplja. Vlak

je zaradi tega incidenta imel nad eno uro zamude. Ves čas so v komisarijatu železniške policije radičevci čakali na telefonsko zvezo z velikim županom, ali tam ni bilo nobenega dežurnega uradnika, ker komisarijat ni imel dovolj žandarmerov, da bi odpravil radičevce v hotel in bi jih zadosno zaščilil, je nasvetoval radičevcem, da naj se vrnejo z vlakom v Beograd. Na to niso hoteli pristati. Kakor se je doznalo, je bila nekemu radičevcu ranjena roka. Ko so se radičevci prikazali na vratih komisarijata, jih je hotela množica linčati. Medtem pa je sam komisar s pisarji vzel pod pazduho radičevce in jih odpravil na vlak, ki jih je takoj odpeljal.

Ves čas je bil v komisarijatu policije z radičevci predsednik SDS organizacije, ki je zagotavljal radičevcem, da samostojni demokrati niso sodelovali pri napadu. Orjunaši so tudi izjavili, da se niso hoteli udeležiti demonstracije. Ko se je vlak odpeljal, je množica po mestu demonstrirala.

Prizren, 20. junija. Radičevci so razvili živahno agitacijo v Južni Srbiji. Inženjer Košulić je bil predvčerajšnjim v Prizrenu, kjer je imel sestanek z nekaterimi najuglednejšimi pristaši bivšega Džemijeta.

Velika akcija radikalnih volilcev proti Velizarju Jankoviću.

Beograd, 20. jun. V kranjskem okrožju se vrši velika agitacija proti dr. Velizarju Jankoviću, dosedanjemu službenemu nosilcu radikalne liste v tem okrožju. Kakor se je včeraj govorilo v nekaterih političnih krogih, bo nosilec službene radikalne liste v tem okrožju dr. Milan Stojković, narodni poslanec.

Zanimivo je, da je sprejel včeraj Velja Vukičević deputacijo radikalov iz kranjskega okrožja, ki je zahtevala, da dr. Velizar Janković ne sme biti nosilec liste vladne radikalne stranke v tem okrožju. Ta deputacija je tudi zahtevala, da naj se poveri mandat v kranjskem

okrožju Dragi Stojadinoviću, zetu Ljube Jovanovića, ki je znan iz afere Radeta Pašića.

Med radikali so se razširile vesti, da bo službeni kandidat radikalne stranke v osiškli oblasti Gjura Janković, šef kabineta v ministristvu za promet. Dr. Ninko Perić, minister prosvete, je odpotoval v svoje volilno okrožje Mačvo, da ima tam nekoliko konferenc. Včeraj se je vršilo pred predsedovanjem Marka Trifkovića v narodni skupščini nekoliko konferenc z uglednejšimi pašičevci. Razgovori so se vodili o politični situaciji.

VUKIČEVIĆ ODPOTOVAL V SARAJEVO.

Beograd, 20. junija. Predsednik vlade Velja Vukičević je na vprašanje novinarjev, ali je resnično, da odpotuje v Sarajevo, odgovoril, da bo zares odpotoval danes z avtomobilom preko Zvornika in Tuzle v Sarajevo, kjer se bo mudil nekoliko dni in konferiral z velikimi župani Bosne, Hercegovine, Sandžaka, Črne gore in Dalmacije.

MIN. MILOSAVLJEVIĆ BO OSEBNO NADZIRAL TRASIRANJE PROG V SLOVENIJI.

Beograd, 20. junija. Minister za promet Milosavljević je odpotoval v Hrvatsko in Slovenijo, da na licu mesta pregleda dela o trasiranju železnic. Na tem potovanju se bo mudil nekaj dni.

MADJARI RAZOČARANI NAD ITALIJANSKIM PRIJATELSTVOM.

Budimpešta 20. junija. Sklep Sveta Lige narodov, s katerim se je odgodil madjarsko-rumunski spor zaradi madjarskih kolonistov v Rumuniji, se zelo ostro kritizira v vsem madjarskem tisku. Pri tem madjarski listi ostro napadajo Italijo, ki vedno naglaša svoje veliko prijateljstvo do Madjarske, a tudi po sklenitvi prijateljskega pakta ni podpirala Ma-

darske v sporu z Rumunijo. Italija smatra samo zvezo z Rumunijo za resno, a madjarsko prijateljstvo je izdala že v prvem slučaju, ko se je to moglo zgoditi.

darske v sporu z Rumunijo. Italija smatra samo zvezo z Rumunijo za resno, a madjarsko prijateljstvo je izdala že v prvem slučaju, ko se je to moglo zgoditi.

SOBRANJE IZVOLILNO STARO PREDSEDSTVO.

Sofija, 20. junija. Včeraj dopoldne se je otvorilo Sobranje. Za predsednika je zopet izvoljen Cankov, a za podpredsednika Ristov in Vazov. Rekonstrukcija vlade, ki se je pričakovala, je preložena na jesen.

Sportne vesti.

SASK — ILIRIJA 2 : 1.

Sarajevo, 20. junija. Tekma med Saskom in Ilirijo je dala rezultat 2 : 1 v korist Saska.

HAJDUK — HAŠK 4 : 0.

Zagreb, 20. junija. Včeraj se je vršila tekma med splitskim Hajdukom in Haškom, za katero je vladalo veliko zanimanje. Iz Splita je pripeljal v Zagreb poseben vlak preko 600 oseb, ki so prisostvovali tej tekmi. Rezultat je 4 : 0 v korist Hajduka.

BSK — SAND 3 : 1.

Beograd, 20. junija. V Beogradu je bila tekma med BSK in Sanda, ki se je končala s 3 : 1 v korist BSK.

SDS izgubila Celje in Kamnik.

(Podrobnosti na strani 2.)

Spor z Albanijo bo kmalu rešen.

Beograd, 20. junija. Po nalogu naše vlade so naši konzulati v Albaniji zapustili albansko ozemlje in odšli preko meje. Osobje našega konzulata v Korči je prispelo v Ohrid, iz Valone na Krf, iz Skadra v Kotor.

V ministristvu zunanjih poslov še vedno vlada optimistično razpoloženje in se veruje, da bo prišlo do sporazumne rešitve spornih vprašanj. Že to, da so ostali naši konzulati blizu meje, potrjuje tako dobro razpoloženje pri naših merodajnih faktorjih v sporu z Albanijo.

CENA BEG SE VEDNO OPTIMIST.

Ko je bilo Cena begu, ki se je nastanil v hotelu Imperial, sporočeno, da bo na parniku »Beograd« poloval tudi naš konzul Kolombatović, se je Cena beg zanimal za vesti, ki jih prinaša Kolombatović iz Valone. Ko je Cena beg zaznal za beograjske vesti o nalogu, da naj se omilijo odredbe o zatvoritvi meje proti Albaniji, je izjavil, da bi najraje videl, ako bi naš tisk niti z eno besedo ne omenjal več Albanije in spora zaradi Gjuraškovića. Cena beg je izjavil, da mu bo uspelo v Tirani osebno in detajlno razpravljati o vsch vprašanjih z Ahmed begom in da se bo cela stvar ugodno rešila tako, da bo to koristno tudi za Albanijo. Cena beg je rekel, da je pripravljen tudi na vse, kar bi ga moglo osebno zadevati. Nato se je Cena beg odpeljal v Gruz in odpotoval v Drač. Na parniku je izjavil Gani beg, brat Cena bega, tole: Lahko ste uverjeni, da je Cena beg bil in da ostane, dokler je živ, prijatelj vaše države.

KAJ PRIPRAVLJA AHMED ZOGU.

Beograd, 20. jun. Na svoji redni progi Patras—Trst je prispel včeraj ob 5½ v gruško luko parobrod »Srbina«, na katerem je dospel naš konzul v Valoni Kolombatović s svojo obitelji in z vsem osebjem.

Od potnikov, ki so odpotovali z istim parnikom iz Albanije, se je izvedelo, da bo Ahmed beg Zogu kot protiodredbo oziroma kot odgovor na prekinitve diplomatskih odnosov in zatvoritev meje pripravil monstre-proces proti Gjuraškoviću, ki naj bi se izvedel v velikem slogu, da bi se čulo tudi v Evropi.

Izkrcavanje italijanskih vojakov na otoku Saseno pred Valono se vrši skoro vsak dan. Pred Valono in Dračem sta vsidrani po dve italijanski torpedovki.

Kar se tiče obtožbe proti Gjuraškoviću, se trdi, da bazira obtožba na zaseženih pismih, ki jih je sicer moči najti pri vsakem dragomanu med pošto, katero prejema poslaništvo. O kakem posebnem kompromitujočem materialu se ne more govoriti. Po mnenju potnikov iz Albanije riskira Cena beg s svojim povratkom v Tirano svojo glavo.

Kolombatović se je izkrcal s svojo gospo in krenil v mesto. Nekoliko kasneje se je povrnil v gruško pristanišče in se vkrcal na parnik »Beograd«, s katerim potuje v Drač in Albanijo poslanik Cena beg s svojim spremstvom. Kolombatović je izjavil, da po nalogu vlade odide na Krf, kjer bo vršil posle konzulata v Valoni.

Dnevne vesti

KER NI KREDITA.

Že širi mesece mora voziti vsak vlak, tudi brzovlak na ovinku pri Zagorju samo s hitrostjo 60 km na uro, ker je pokvarjena neka okretnica. Popravilo bi veljalo okoli 5000 dinarjev, toda za ta izdatek ni kredita in drž. računovodstvo ne more in ne more rešiti vloge.

In tako morajo vlaki voziti počasi in kredita ne bo preje, ko bo okretnica še bolj pokvarjena in ko je ne bo mogoče popraviti s 5000 temveč kvečjemu z dva-krat 5000 dinarji.

— **Prihod finančnega ministra v Ljubljano.** Finančni minister dr. Bogdan Marković prispel je dnu po službenih opravkih v Ljubljano. Sedaj se mudi v Zagrebu.

— **Uredba o znižanju davkov.** V generalni direkciji davkov bo v kratkem izdelana uredba o znižanju davkov. Uredba bo imela veljavnost zakona ter ostane v veljavi, dokler ne stopi v veljavo novi davčni zakon.

— **Uradni list objavlja izpremembe** in dopolnitve v pravilih o upravljanju in uporabljanju denarja iz fonda za pobijanje tihotapstva.

— **Železniška proga Rogatec—Krapina.** Od daja gradbenih del za železniško progo Rogatec—Krapina je razpisana. Stroški so proračunani na 15 milijonov dinarjev.

— **Izpitni rudarskih pripravnikov.** Te dni se prično izpitni rudarskih pripravnikov. K izpitu se je prijavilo okoli 50 kandidatov. Izpiti se bodo vršili v rudarski šoli v Celju.

— **Znižana vožnja za novinarje** na »Dubrovački plovnici«. »Dubrovačka parobrodarska plovitba« je odobrila obiskovalcem novinarskega sanatorija v Boki Kotorski polovično vožnjo na svojih ladjah.

— **Vozne ugodnosti za državne in komunalne nameščenice** na ladjah »Jadranske plovnice«. »Jadranska plovitba« je odobrila vsem državnim in komunalnim uradnikom in nameščenicem, članom njihovih rodbin in duhovnikom znižano vožnjo na svojih parnikih. Vsi omenjeni plačajo za vožnjo v I. razredu ceno za II. razred, za vožnjo v II. razredu pa ceno za III. razred.

— **Velik tujski promet v primorskih kopališčih.** Crikvenica ima trikrat toliko gostov kot lansko leto ob tem času. Hoteli so vsi polni. Na razpolago je samo še nekoliko sob v privatnih hišah. Prav tako je na Rabu na razpolago še precej privatnih sob. Kdor hoče iti torej na letovišče na Gornji Jadran, naj si da sobo rezervirati.

— **Zgradba streljaškega doma v Sarajevu.** »Streljaška družina« v Sarajevu namerava v kratkem zgraditi svoj privatni dom. V poslopju se bo nahajala razven shrambe za orožje, knjižnica, buffet in lokal za sestanke ob slabem vremenu.

— **Tovarna za izdelavo sukna v Mostaru** je dograjena. V kratkem se instalirajo stroji, nakar prične tovarna takoj obratovati. Tovarna bo za gospodarski razvoj mesta velikega pomena.

— **Izseljevanje v Kanado** je ustavljeno. Izseljeniški komisariat v Zagrebu objavlja, da je kanadska vlada za daljšo dobo ustavila doseljjevanje v Kanado. Parobrodarske družbe morajo vrniti naplačila.

— **Javna čitalnica.** Krajevna skupina »Društva rudniških nameščenec« v Trbovljah obvešča trboveljsko javnost, da bo otvorila 1. julija t. l. javno čitalnico. Nje prostor se nahaja v bivši biljardni sobi gospe Ane Fortne na Vodah. Soba je prostorna, dovolj zračna in izredno dobro razsvetljena. Čitalnica razpolaga z nad 70 različnimi tu- in inozemskimi časopisi in revijami in bo odprta vsaki delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in od 17. do 21. ure popoldne oziroma zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. ure dopoldne. S tem, da se bo dosedanja društvena čitalnica odprla vsej trboveljski javnosti, se vsi dosedanjí mesečni prispevki za čitalnico razveljavijo in vpostavijo s 1. julijem t. l. enotni mesečni prispevki za vse obiskovalce (ke)-člane (ice) čitalnice, v znesku 5 Din. Ker je to prva tako obširna ustanova v Trboveljski občini in ker razpolaga čitalnica z mnogimi časopisi in revijami in bo z majhnimi mesečnimi prispevki vsakomur omogočen dostop, se nadejamo, da bo posejal trboveljsko občinstvo našo javno čitalnico v lepem številu.

— **Stavbna otvoritev nove borzne palače v Zagrebu.** Predčerašnjim je bila v Zagrebu slovesno otvorjena nova borzna palača. Otvoritvi so prisostvovali med drugim divizijski general Marković, ki je zastopal kralja, trgovinski minister dr. Spaho in številni delegati gospodarskih korporacij iz vse države, pa tudi z Dunaja, Prage, Brna in drugih inozemskih mest. Nova palača je zidana luksuzno. Vsa fasada je obložena z dalmatinskim mramorjem z otoka Brača, notranjost glavnega vhoda, stopnišče, foyer in velika dvorana pa s pravim mramornatim mozaikom. Gradbeni stroški znašajo 26 milijonov dinarjev, notranja oprema je stala 3 milijone dinarjev. Gradnja je trajala 4 leta.

— **Zgradba nove železniške delavnice.** Prometno ministrstvo je votiralo kredit 4.060.000 dinarjev za zgradbo nove velike delavnice za popraviljanje vagonov v Kraljevu. Načrti so že izdelani, tudi licitacija gradbenih del je že razpisana.

— **Prepovedan list.** Dunajskemu listu »Neues Wiener Tagblatt« je odvzet, ker piše zopet zoper našo državo, poštni debet.

— **Učne osebe za meščanske šole.** Z ozirom na tozadevno vest v časopisu je ministrstvo prosvete odredilo, da se prošnje osnovalnega učiteljskega za premostitev na meščanskih šolah v bodočem šolskem letu ne bodo upoštevale, ker bo letos aktiviralo nad 80 slovenskih učiteljev Višjo pedagoško

šolo v Zagrebu in Beogradu. — Vršilec dolžnosti prosvetnega inspektorja: dr. Capuder s. r.

— **Ustanovitev nove šole za rezervne oficirje.** Dijaške čete pri polkovnih komandah se ukinejo. Poleg že obstoječe šole za pehotne rezervne oficirje v Sarajevu se otvori še ena taka šola v Karlovcu ali Foči.

— **Mednarodni dijaški kongres.** Med 22. in 27. t. m. se vrši v Szegedu na Madjarskem mednarodni dijaški kongres. Kongresa Confédération Internationale des étudiants se udeležijo delegati 17 narodov. Udeleženci bodo gostje mesta Szegeda.

— **Izpremembe v prosvetnem ministrstvu.** Kot znano, je bil imenovan dosedanjí pomočnik prosvetnega ministra Dragomir Obradović za ministra ver. Na njegovo mesto je imenovan novi prosvetni minister začasno kot namestnika svojega pomočnika Dimitrija Magareševića. Pomočnika imenuje prosvetni minister pozneje.

— **Imenovanje kmetijskega atašea pri nemškem poslanstvu v Beogradu.** Nemška vlada je imenovala Henrika Hallemanna za kmetijskega atašea pri poslanstvu v Beogradu. Novi kmetijski ataše bo obiskoval vse pokrajine naše države ter se informiral o naših gospodarskih razmerah.

— **Iz državne službe.** Za obmejne komisarja v Belem Monastiru v Baranji je imenovan Rudolf Mate. G. Mate je prvi in edini Slovenec, ki je služboval doslej pri beograjski policijski direkciji.

— **Notarski izpit** sta položila pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani notarska kandidata Drago Jagodič in Gregor Sašelj.

— **Vseslovenski čebelarški kongres** se vrši od 8. do 10. julija v Pragi. S kongresom bo združena razstava.

— **Bodoča domovina ruskih emigrantov.**

Te dni je obravnavala v Mednarodnem uradu dela komisija delegatov posameznih vlad za vprašanje ruskih emigrantov problem naselitve ruskih emigrantov v prekomorskih deželah. Konferenca je pretresala konkretne predloge angleško-nizozemskih in francoskih družb, ki merijo na to, da bi se naselili ruski emigranti v Južni Ameriki. Komisar Zveze narodov za begunska vprašanja dr. Nansen se je za izvedbo načrta zavzel, poudarjajoč, da bi pomenila za države, na katerih ozemlju živi mnogo emigrantov, finančno olajšanje.

— **Budimpeštanski duhovniki zoper javna skupna kopališča.** Iz Budimpešte poročajo: V Ofen-u se gradi na obali Donave veliko kopališče, ki bo stalo 12 in pol milijard kron. Računalo se je, da bo obisk modernega kopališča zelo dober. Toda duhovniki so računali drugače. Budimpeštanski duhovniki so se obrnili na nadškofa ter ga pregovorili, da je iz navedenih vzrokov skupno kopanje moških in žensk prepovedal.

— **Rapidno naraščanje živiliških cen v Budimpešti.** Pred približno šestimi meseci je uila uvedena na Madjarskem pengó-valuta. Takrat so zadrževali madjarski uradni krogi, da z uvedbo nove valute ni pričakovati porasta cen, temveč, nasprotno, padec cen. Izkušnje zadnjih šestih mesecev pa kažejo, da so se madjarski uradni krogi grdo zmotili. Po uradni statistiki so namreč na Madjarskem tekom zadnjega leta cene živilom za 60 do 100% poskočile. Pričakovati pa je še nadaljnega naraščanja. Mednarodni krogi so temu pojavu nasproti popolnoma brez moči.

— **Najmodernejši parnik.** V Havru so spustili te dni v morje nov parnik »Ile de France«. Ile de France je najmodernejši od po vojni zgrajenih parnikov. Dolg je 240 m, širok 28. Tonaža znaša 43.000 ton. Turbine proizvajajo 5.200 konjskih sil. Brzina parnika znaša 23 vozlov.

— **Krvav napad iz politične maščevalnosti.** Te dni se je pripetil v Boljevcu krvav napad iz politične maščevalnosti, pri katerem so poginile tri osebe. Ob 10. zvečer, ko je bilo kot iz škafa, so udrili neznani lopovi v hišo župana Ilije Paunovića. V sobi so sedeli Ilija, njegova žena, njegova mati in neki delovodja. Eden od napadalcev je ustrelil v petrolejsko svetilko, da je ugasnila, nakar so pričeli lopovi besno streljati. Delovodji se je posrečilo skozi neka stanska vrata pobegniti, dočim ostali niso imeli več časa za to. Zjutraj so našli sosedje Paunovića v mlaki krvi na tleh mrtvega. Njegova mati je izdihnila med transportom v bolnico, njegova žena pa ostane pri življenju, dasi so tudi nje ne poškodbe zelo težke. Kakih 200 m od hiše je ležal eden od napadalcev mrtve. Očividno so ga njegovi tovariši, ko so streljali na Paunovićeve, nehote ubili. Da bi se onemogočila ugotovitev njegove identitete, so mu odvzeli vse listine in puško, pozabili so samo na naboj, ki so ležali poleg njega. Ker Paunovića drugih sovražnikov ni imel, ter napadalci niso ničesar odnesli, se domneva, da gre za akt politične maščevalnosti. Paunovića je bil izvoljen za župana kot član radikalne stranke.

— **Blazen čin zapuščenega zaročenca.** Martina Doblanovića, kmetijskega fanta v neki vasi v bližini Pole, je zapustilo dekle. To si je vzel siromak tako k sreči, da je hotel slediti vzgledu cerkvenega očeta Origena. Operacijo je hotel izvršiti s pipeem. Slučajno pa so prišli v njegovo sobo njegovi sorodniki, ki so popolno izvršitev obupnega čina preprečili ter prepeljali težko poškodovanega fanta, ki se mu je očividno zmešalo, v bolnico.

— **Volkovi v Hercegovini.** V selu Sobilju v novosinskem kotoru se je pripetil zopet slučaj, da je napadel volk človeka. Stireletni pastirček Smajo Pobrič je pasel v družbi neke pastarice ovce. Med tem ko sta ležala v senci pod drevesom, je priletel volk, ki je navalil na pastirčka Smajo Pobriča. Zver mu je odgriznila levo lice ter mu prizadejala po vsem telesu težke poškodbe. Pastirčica je jela v silnem strahu klicati iz vsega grla na pomoč. Volk se je vsled njenega kričanja

prestrašil in pobegnil. Ker domnevajo, da je bil volk spričo v onih krajih vladajoče vršine stekel, so dali fantička v Pasteurjev zavod.

— **Som v splitski luki.** Te dni se je pojavil v splitski luki som. Zver bi bila kmalu prevrnila neki čoln, ki ga je srečala. Pristanišniške oblasti opozarjajo prebivalstvo, da naj bo pri kopanju oprežno.

— **Zrtve strele v Amsterdamu.** V Amsterdamu je besnela te dni silna nevihta. Pet delavcev je ubila strela, pet jih je bilo težko poškodovanih.

— **Grozoten napad na avtomobil.** Iz Hamburga poročajo: Te dni je bil izvršen na raslohiški sosesji drzen napad na avtomobil. Ko se je vračal gostilničar Heesch en s svojo ženo okoli polnoči z avtomobilom domov, je priletel nenadoma v okno velik kamen, ki je zdrobil šipo. Takoj nato je skočil na avtomobil neznan individij ter zabodel gostilničarja z bodalo podobnim nožem v oko. Sumek je poškodoval mrtvega in Heesch en je bil v trenutku mrtve. Napadalec se je vrgel na gostilničarjevo ženo ter jo hotel posiliti. Žena se je obupno branila, pri čemur sta bila oba na vratu in rokah precej močno poškodovana. Medtem je pridrvel mimo drug avtomobil. Napadalec se je zbal in pobegnil. Ženo so vzele na avtomobil in prepeljali v bolnico. Kot storilca je eruirala policija 24-letnega vrtnarja Schenkata iz Quickborna.

— **Hčerka umorila očeta.** V Argeliers-u je umorila 20-letna Julija Maynadier svojo očeta-pijanca. Po izvršenem zločinu je skočila z drugega nadstropja na ulico. Prebila si je lobanjo ter obležala pri priči mrtva.

— **Dvaindvajset žensk in otrok umoril.** V Winnepegu so prišli te dni na sled sadističnemu morilcu, ki je umoril vsega skupaj dvaindvajset žensk in otrok. Njegova najmlajša žrtev je deset mesecev staro dete. Lopu so prišli na sled, ko je umoril te dni neko ženo in njeno mlado hčerko.

— **Nesrečna ljubezen prostitutke.** Te dni je izpila v Sarajevu prostitutka Marija Vranić večjo količino strupa. Prepeljali so jo v bolnico. Kot motiv poizkušene samomora je navedla prostitutka — nesrečno ljubezen.

Ljubljana.

— **Vojaška parada.** Ob priliki proslave Vidovega dne 28. t. m. se bo vršila ob 8. uri velika parada ljubljanskega garnizona na vojaškem vežbališču pri Zalogu, kar prosimo vzeti blagohotno na znanje.

— **Predavanje predstavnice Narodnega ženskega Saveza g. profesorice Petković** se vrši v ponedeljek ob 5. popoldne v sejni dvorani na magistratu. Prosimo, da se članice naših ženskih društev udeležijo predavanja. — **Narodni ženski savez.**

— **Pevski zbor učiteljskega UJU v Ljubljani** priredi v nedeljo 19. junija 1927 ob 8. uri zvečer v Sokolskem domu na Viču koncert pod vodstvom prof. Adolfa Gröbminga. Na sporedu so: Zgane »Maroc«, medljumurska narodna, Adamič »Vragova nevesta«, Mokranje »Meham«, turška pesem, Lavovic »Veseli koledniki«, »Gozdna samotna«, Konjič »Vragolanc«, Zgane »Juhu haj« in Gotovac »Suci-ješno čudo, Jadovanka za teletom, Prigovore. — V. D.

— **Za Peričev spomenik.** Vse prijatelje in znance prvega ljubljanskega ljudskega župana pokojnega dr. Ljudevita Periča vlnudno prosimo, da se poslužijo položnice, in kolikor se jih še niso, in nakažejo primeren znesek za njegov nagrobni spomenik. Ako bi pa kdo pomotoma ne prejel položnice, naj izvoli poslati prispevek na kak drug način. Mestni hranilnici ljubljanski z oznako »dr. Peričev spomenik«. Narod, ki ne zna ceniti svojih moči, jih ni vreden.

— **Pri kopanju utonil.** V soboto popoldne je utonil v Savi pri Tomačevem pri kopanju 19 letni dijak II. letnika učiteljskega Vladimir Tome, sin uradnika OUZD Josipa Tomca, stanujoč v Ljubljani, Zrinjskega cesta 5. Vladimir Tome je utonil vsled tega, ker se je upal kot slab plavac v pregloboko vodo. Trupla še niso našli.

Maribor.

Mariborska porota.

— **Umor finančnega stražnika na meji.** V soboto so se zagovarjali pred mariborsko poroto tihotapci Vincenc Bezjak, viničar pri Sv. Marjeti ob Pesnici, France Klemensberger, čevljar v Parkinju pri Sv. Jurju, Alojzij Golob, hlapec iz Jarenine in 16 letni Dominik Jamernik, sin posestnika iz Vukovskega dola pri Jarenini, obtoženi, da so umorili dne 7. septembra 1926 na meji v bližini St. Ilija finančnega stražnika Janka Resnika.

Janko Resnik, 26 leten mladenič iz litijske okolice, je bil zelo vester in marljiv finančni stražnik. Bil je strah in trepet tihotapev. Dne 7. septembra je odšel v službo na mejo. Vrnil se ni več. Naslednji dan so ga našli strahovito razmesarjenega umorjenega v nekem jarku. Oročniki so začeli takoj natančno preiskavo po vsej okolici. Prepričani, da so umorili finančnega stražnika tihotapci, so se posebno intenzivno zanimali zanje in tako so končno aretirali navedene štiri obtožence. Prvi trije so odločno tajili, Dominik Jamernik pa je priznal, da je bil pri umoru navzoč ter da so umorili Resnika njegovi trije tovariši. Svoje priznanje je pred preiskovalnim sodnikom ponovil, pozneje pa je nakrat vse preklkal ter izjavil, da si je vse izmislil, češ da so ga oročniki k priznanju prisilili.

Pri obravnavi so skušali vsi obtoženci dokazati svoj alibi. Jamernik je izjavil o obtoženem tega, da je mislil, ko je govoril o obtoženem Alojziju Golobu, posestnika Goloba iz Ku-Alojziju Golobu, posestnika Goloba iz Ku-Alojziju pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah. Prižarnika pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah. Prikazal je, da mu je obljubil neki trgovec nagrado 4000 Din, če bo vztrajal pri obravnavi pri tem, da gre za sedanjega obtoženca. Fant je, kot so ugotovili psihijatri duševno manjvreden, vendar pa za svoja dejanja odgovoren.

Zoper vse štiri obtožence govore številni

indici, na drugi strani pa so našli priče, s pomočjo katerih hočejo dokazati svoj alibi. Z Jamernikovo izjavo glede Goloba je postala zadeva še bolj komplicirana.

Na predlog državnega pravdnika je bila obravnava preložena do prihodnjega porotnega zasedanja. Obtoženci ostanejo seveda v zaporu.

UPNIKOM SLAVENSKE BANKE!

Ponovno opozarjamo upnike Slavenske banke, da se neprijavljene ali nepravilno prijavljene terjatve od konkurznega sodišča sploh ne bodo vpoštevale, lako da se onemu, ki ne bi svoje terjatve pravočasno in pravilno prijavil, sploh ne bo izplačalo ničesar.

Po zakonu potrebne prijave terjatev proti Slavenski banki konkurznemu sodišču v Zagrebu po predpisih hrvatskega konkurznega reda in zastopanje interesov terjatev v konkurzu tega zavoda vrši brez nagrade »Odbor upnikov Slavenske banke« v Ljubljani.

Upniki, katerim smo že razposlali navodila, naj nam vpošljejo takoj pravilno izpolnjena pooblastila in podatke o svojih terjatvi.

Upniki, ki še niso preieli naših navodil, naj nam javijo z dopisnico svoj naslov.

»Odbor upnikov Slavenske banke« v Ljubljani je enotna in nadstrankarska upniška organizacija, obstoječa že od novembra 1926 in zastopajoča pred otvoritvijo konkurza že nad 50.000.000 dinarjev terjatev. Člani odbora so: Dr. Drago Marušič, predsednik, dr. Roman Ravnihar, tajnik, Ivan Avsenek, industrialec v Ljubljani, dr. Anton Božič v Celju, dr. Janko Brejc, Janko Bukovec, podpredsednik Pokojninskega zavoda v Ljubljani, Ivan Mikuž, bančni ravnatelj, Franc Pavlin, bančni ravnatelj, Franc Preinar, predsednik Zveze jugoslovanskih hranilnic, Albin Prepeluh, Zvonko Zolgar, ravnatelj zavarovalnice v Ljubljani.

Naš naslov: Odbor upnikov Slavenske banke, Ljubljana, Poštni predal št. 80.

PROSLAVA JUBILEJA TEHNIČNE SREDNJE ŠOLE.

V soboto popoldne sta priredila dijaštvo in učiteljski zbor Tehnične srednje šole na vrtu restavracije »Zvezda« proslavo desetletnice ustanovitve višjega stavbnega in višjega strojnega oddelka na zavodu ter štiri-desetletnice ustanovitve zavoda sploh.

Na prostornem vrtu »Zvezde« se je ob tej priliki zbralo skoro vse dijaštvo zavoda, korporativen učiteljski zbor ter številni zastopniki javnih oblasti, korporacij in drugih institucij.

Spored proslave se je pričel z »Abiturientsko koračnico« (komponist Janko Gregorec) ter z Beethlovo ouverturo. Oboje je izvajal dijaški orkester.

Nato je imel slavnostni govor ravnatelj Reiser, ki je pozdravil vse zastopnike, nato je očrtal historijat ustanovitve zavoda ter posebno naglašal zasluge mestne občine ljubljanske ter njenega tedanjega župana g. Ivana Hribarja, zasluge bivšega deželnega zbora in dež. odbora ter drugih javnih fakultet za ustanovitev zavoda.

Nato je čestital v imenu velikega župana dr. Vodopivca zavodu ob njegovem jubileju dvorni svetnik dr. R. Mar. n.

Oblastni odbornik dr. Adlešič je v imenu oblastne skupščine in oblastnega odbora zagotovil zavodu vso naklonjenost ljubljanske oblastne samouprave, ki je že v svojem prvem proračunu določila za zavod primeren znesek.

G. Ivan Hribar je v svojem daljšem govoru navedel celo vrsto zelo zanimivih zgodovinskih reminiscenc iz polpretekle dobe, ko so se Slovenci morali šele boriti za uveljavljanje svojega jezika in ko so se borili za slovensko šolstvo. Eden najlepših sadov te borbe je ustanovitev Tehnične srednje šole.

V imenu mestne občine je čestital zavodu k jubileju svetnik dr. Rupnik.

Sledil je nato ostali spored. Mešani zbor dijakov zavoda je zapel pod vodstvom g. M. Premelča dovršeno več lepih pesmi, dijaški orkester pa izvajal pod vodstvom dirigenta Janka Gregorca več koncertnih skladb soho ter s simboličnimi modeloma stavbarstva in strojne tehnike.

Omeniti moramo še trud profesorja g. Volavška, ki je spretno aranžiral vso proslavo, ki je bila v čast Tehnični srednji šoli.

Odbor za propagando IX. olimpijade v Sloveniji.

Na sestanku, dne 17. maja se je konstituirala eksekutiva gornjega odbora, ki jo tvorijo sledeča gospoda: Dr. Franc Zupanc, predsednik; Helena Pajničeva, podpredsednica; tajnik I. Savo Sanci; blaginjak Jakob Gorjanc; odborniki: dr. Souvan, dr. Jesenko, Josjo Gorec. V odbor pridejo tudi načelniki publicističnega, finančnega in prireditvenega oddelka, ki se ustanovijo v najkrajšem času. Poziva se SK Ilirija, da na mesto tajnika II. imenuje mesto g. Sircelja, ki je na funkcijo odklonil, drugo osebo. Prihodnja seja eksekutive se vrši v četrtek, dne 23. t.

m. ob 21. uri v damski sobi kavarne Emona. Pozivajo se vse sportne organizacije v Sloveniji, ki niso dosedaj imenovala svojega delegata v »Odbor za propagando IX. olimpiade«.

Odkritje spomenika padlim junakom pri Sv. Petru.

Včeraj, v nedeljo dopoldne, je doživel šentpeterski okraj v Ljubljani nenavadno svečanost — pri cerkvi sv. Petra so odkrili krasen spomenik padlim vojakom v svetovni vojni, fantom in možem iz šentpeterske fare. Ta svečanost je zbrala pred šentpetersko cerkvijo ogromno množico občinstva, ki je napolnilo ves široki prostor okoli cerkve ter deloma tudi park na Hrvaškem trgu.

Svečanost se je pričela z žalno mašo in cerkvenimi obredi, ki jih je opravil ob pol 11. uri šentpeterski župnik gosp. Petrič. Žalno maši so prisostvovali vsi častni zastopniki in mnogi občinstva. Po maši se je razvrstil sprevod iz cerkve k severnemu oziroma na Hrvaškem trgu do spomenika. Med številnimi častnimi zastopniki smo opazili: gg. vel. župana dr. Vodopivca, zastopnika divizionarja in mestnega komandanta generala Vukičevića, mestnega komisarja dr. Mencingerja; dalje so bila zastopana razna pevka društva, kakor Ljubljanski Zvon, Ljubljana, Slavec, Moste itd., zastopana je bila tudi Orlovska zveza ter druge organizacije. V sprevodu je korakala četa lovcev pod vodstvom gg. dr. Lovrenčiča in Tineta Kosca. Za lovci je šlo 24 dečkov in deklic v belih oblekah s črnimi trakovi na rokavih, za temi pa železničarska godba »Sloga«, ki je ves čas igrala žalostinke.

Pred spomenikom je imel kurač gosp. Bonač prečesljivi govor, v katerem je primerjal usodo padlih vojakov z usodo sedmerih Samuelovih sinov, katere je objokavala mati Resua na gabaonskih gričih.

Govornik je poudarjal svet spomin, ki ga moramo gojiti na žrtve vojne. Izrazil je zadovoljstvo, da so šentpeterski postavili spomenik vsem onim mučnikom, ki počivajo v daljni tujini. Naj jim bo lepa, mehka in sladka gruda, kjer sanjajo svoj sen!

V tem je padel s spomenika zastor, godba je zaigrala žalostinko.

Nato je g. Bonač nadaljeval svoj govor. Primerjal je 326 vojakov, katerih imena se bleste na spomeniku, s 300 Odoonovimi junaki ter razložil pomen štirih stebrov spomenika, ki pomenjajo štiri leta svetovne vojne, štiri svetopisemske čednosti: modrost, pravičnost, srčnost in zmernost, štiri strašne šibe božje: pokolj, povodenj, požar in polres. Govornik je razložil pomen slebra v sredi, alfo in omego, začetek in konec vsega poselnega. G. Bonač je zaključil

de v Sloveniji, da to store v najkrajšem času, po možnosti do 23. t. m. Naslov odbora je: Selenburgova ul. 5. — Odbor za propagando IX. olimpiade v Sloveniji.

svoj globoko zamišljeni govor s klicem padlim junakom: »Mirujte in počivajte med nami, mi smo z vami!«

Nato so združeni pevci zapeli žalostinko »Oj, Doberdob, slovenski grob«. Major v p. g. Colarič se je zahvalil vsem, ki so s vojnim delom pomagali pri postavitvi spomenika. Spominjal se je vseh onih, ki so padli na raznih frontah, pa tudi onih, ki so padli na koroškem bojišču v boju za Koroško. Spominjal se je nato naših zaslužnih bratov ob sinji Adriji in v tužnem Korošanu. Nato se je poslovil od padlih z besedami: »Bodi vam lahka zemljica, kjer počivate! Mi vam ohranimo trajen spomin. Slava, slava, slava vam!«

Za majorjem Colaričem je govoril v imenu Slov. lovskega društva dr. Lovrenčič, ki je omenjal, da je med padlimi, katerim je spomenik posvečen tudi osem lovcev. Po njegovem govoru je padlim v čast zatrobil lovski rog, lovska četa pa je oddala dve salvi.

Godba je zopet zaigrala žalostinko. Govoril je nato še predsednik Odbora za postavitev spomenika g. Rohrmann, nakar je sledilo polaganje vencev.

Mesni komisar dr. Mencinger je položil v imenu mestne občine na spomenik krasen venec. V imenu organizacije invalidov sta položila na spomenik lep in velik lavorjev venec gg. Tomc in Horvat. Pri odkritju spomenika so bili invalidi prav častno zastopani. Poleg zastopnikov njihove ljubljanske centrale so bili navzoči tudi zastopniki podružnic v Kranju, Kamniku, Zagorju in Krškem.

Za invalidi so položile na spomenik vojne sirole 24 malih trnjevih vencev. Vence so položili še šentpeterski Orel, šentpeterske podružnice Kola jugoslov. sester, Ciril-Metodove družbe in drugih organizacij.

Vso slavnost je zaključil tajnik odbora za postavitev spomenika g. Jože Pirc, ki je vzkliknil na koncu svojega govora kralju, dinastiji in državi.

Dopoldne so Prosvetno društvo, Kolo jugoslov. sester in Elizabelno društvo obdarila 40 vojnih sirot.

Spomenik je umetniško delo arhitekta g. Šubica. Tvori ga štirje stebri v vklezanosti 326 imen padlih vojakov ter z raznimi svetopisemskimi izreki. V sredi spomenika je kamenil kvader s posvetilom. Ves spomenik je izdelal iz mramorja kamnoseški mojster g. Kunovar.

govorilo se je na Dunaju, da postane Slovenec dr. Andolšek prvi katoliški škof v Beogradu.

Vojna je pa vse to pokopala. Kot vojni kurač je vršil dr. Andolšek svojo duhovniško in narodnostno dolžnost vzorno — do prezgodnjega konca.

Ni dočkal dne, ki ga je s tako silnim navdušenjem pričakoval, ko je zmagovalno prišla bratska srbska vojska v Slovenijo. P. V. B.

Oh, ta »Slovenski Narod«!

Nedeljski »Slovenski Narod« je z velikimi črkami napisal, da se volilna vlada že maje. Je že res, da se marsikaj na svetu maje in posebno pri SDS te dni to dobro čuti. Toda še bolj je res, da se naj tudi ves svet zamaje. »Slovenski Narod« vendarle ostane isti stari ... (besedo si naj dostavi vsak bralec, kakor misli, da je prav).

Gospodarstvo.

Nov davek za državne dobavitelje. Generalna direkcija davkov v Beogradu je pred kratkim naredbenim potom odredila, da mora vsak dobavitelj ali podjetnik, ki opravlja posle za državo ali za samoupravna oblasti, prevzeti posle v svrhu odmere davkov, prijaviti onemu davčnemu oblastvu, na čigar področju se posli opravljajo in plačati davek po predpisih dotične pokrajine. S to odredbo so se glede dobav, katere izvršujejo naša podjetja izven Slovenije, izpremenili sedaj veljavni davčni zakoni na način, ki vedoma pospešuje dvojno obdačenje podjetij, katere se udeležujejo državnih nabav, tako glede občne pridobnine in dohodnine pri fizičnih osebah, kakor glede posebne pridobnine pri družbah. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je proti tej odredbi ugovarjala, ker vendar ne gre, da bi se veljavni davčni zakoni izpremenili z naredbo, koja ne vpošteva v zadostni meri z zakoni ustvarjenega položaja. Na svojo spomenico je te dni dobila iz jako zanesljivega vira poročilo, da je Generalna direkcija davkov predmetno odredbo razveljavila, ker je bila v praksi neizvedljiva.

Sejm v Solunu. II. mednarodni sejm v Solunu se vrši od 15. septembra do 3. oktobra 1927. Informacije daje tudi Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Sport.

S. K. Slavija : S. K. Javornik 7 : 1.

V boju za prehod v I. razred LNP sta se srečala ljubljanska oz. vodnatska Slavija in

S. K. Javornik z Rakeka. Tekma sama na sebi je nudila odlično drugorazredni nogomet. Slavija je z lahkoto odpravila svojega nasprotnika z gori omenjenim scoreom. Javornik se niti malo ni mogel upirati trdi Slaviji. Sodel je g. Beletto, ki se mu je pa enoletno pavziranje precej poznalo.

S. K. Ilirija B : S. K. Celje 6 : 0.

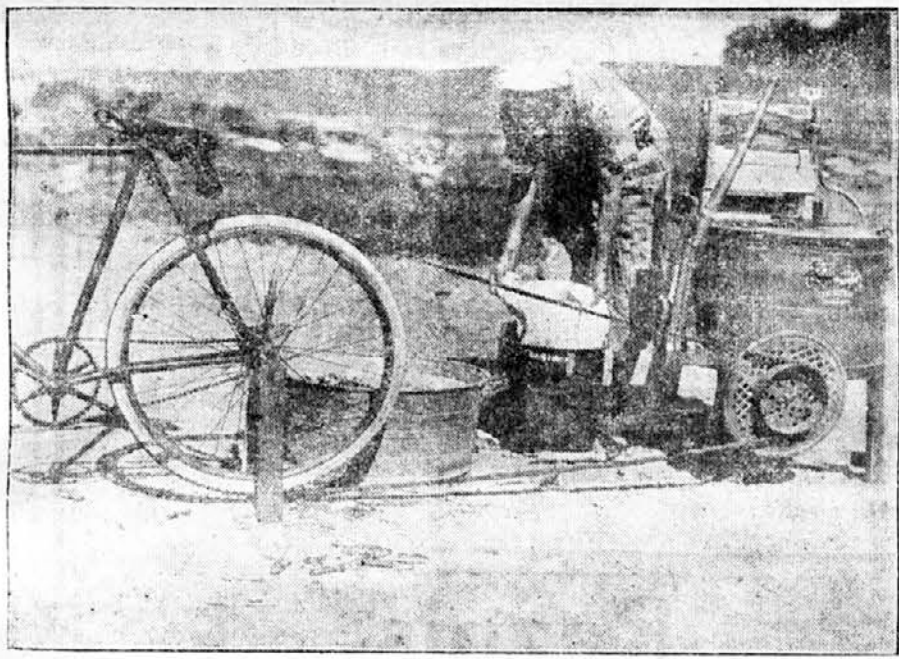
Moštvo S. K. Celje je sicer tehnično še precej dobro, nima pa dovolj skupne igre. Odličan je srednji krilec, ki se je trudil in dal iz sebe vse, kar je mogel, da pribori za Celje čim častnejši rezultat. Ilirija B je popolnoma obvladovala polje in obenem pokazala, da ima precej porabne rezerve. Sodel je jako dobro g. Smole.

Petstokilometerska kvaliteta voznja po Sloveniji in Hrvatski, ki jo v dneih 28. in 29. junija priredi Motoklub »Ljubljana«, vzbuja že sedaj med motociklisti pozornost. To bo prva širše zasnovana tekmovalna motociklistična voznja v naši državi, udeležencem bo nudila priliko, da preskusijo praktičnost in zanesljivost svojih vozil in svojo lastno voznotehnično spretnost. Ruta je definitivno določena. Start je v Ljubljani, pot vodi prvi dan skozi Kamnik, Gornji grad (kontrola), Mozirje, Šoštanj, Velenje, Slovenjgradec, Dravograd (kontrola), Maribor (cilj prve etape), dalje skozi Ptuj, Rogatec v Rogaško Slatino. V Rogaški Slatini prenočevanje. Drugi dan gre pot čez Podčetrtek, Brežice, Samobor, Plješivico, Karlovac (cilj prve etape drugega dneva), Netretić, Metlika, Novo mesto, Trebnje v Ljubljano, kjer je končni cilj in kjer se zvečer razdelijo nagrade med najboljšie vozače. Prijave sprejema do 25. t. m. Motoklub »Ljubljana« v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 1.

Tek Indijancev na progi 494 milj (790 km) se bo vršil v Ameriki. Startali bodo 14. junija v S. Francisku v Kaliforniji, cilj pa bo v Grant Passu v državi Oregon. Amerikanski Indijanci slovijo že od nekdaj kot vztrajnostni in brzotekači in se bodo te tekme lahko udeležili Indijanci iz Zjed. držav, Kanade in Mehike. Vsak tekmovalec mora celo progo preteči oz. prehoditi. Zmagovalec dobi 1000 dolarjev, vsak naslednji po 100 dolarjev manj do devetega, ki dobi sto dolarjev.

Nova plavalna svetovna rekorda. V New Yorku je zboljšal Fissler rekord v hrbtnem plavanju na 100 m, ki ga je postavil Havajec Kealoha z 1:11.4, na 1:10.6. — V Michiganu pa je potolkel Johnny Weissmüller svoj lastni svetovni rekord na 300 m in ga je zboljšal od 3:35.2 na 3:33.6.

Profesionalne rokoborbe v Monakovem za evropsko prvenstvo so končane. V srednji teži je zmagal Berlinčan Fric Kley, drugi je bil Francoz Salvador Chevalier, tretji Rus

PRAKTIČNA GOSPODINJA. — Navadno kolo kot motor.

ČUDEN OKUS.

Ameriška pisateljica Miss Mary Blund en ima posebno ljubezen za kače in kuščarice.

Ob desetletnici smrti velikega Jugoslovena.

(V spomin dr. Ivanu Andolšku, padlem na

Kolikokrat nam uhaja spomin nazaj v vojna in predvojna leta, na vse one, ki so z navdušenjem pričakovali in pripravljali prihod naše velike svobodne domovine — a jim usoda ni dala, jo dočakati. Med onimi, ki so z uprav neizčrpno energijo navduševali za jugoslovansko svobodo in bodrili in fascinirali vse, ki so prišli z njimi v stik, a so morali oditi, predno so videli uresničenje svoje srčne želje, je bil tudi dr. Ivan Andolšek, ki je padel kot vojni kurač na soški fronti v noči od 5. na 6. jun. 1917 pri Selu na Doberdobski planoti, raztrgan od težke sovražne granate.

Dr. Andolšek je bil tako zelo znan širom naše domovine in je bil tako izredna osebnost, ki bi bila v svobodni domovini igrala zelo veliko ulogo, da se spodob, da se ga vsi oni, ki smo ga poznali, ob desetletnici njegove prezgodnje smrti spominjamo.

Rodil se je 12. junija 1885 v Sodražici na Dolenjskem. Bil je sin kmečkih staršev, na kar je bil vedno ponosen. Rad je pravil, da je že po rojstvu pristen Jugoslovčan, kajti predniki njegovega očeta Nikolaja so se priselili na Dolenjsko, nekje iz Hrvaške ali Srbije. Malega Ivana so poslali v Ljubljano študirati. Napravil je vso gimnazijo in maturo z odliko in vstopil nato v semenišče. Že kot gimnazijec se je sam pričel francoščini, angleščini in španščini, v bogoslovju pa je ta študij jezikov le še poglobil, a se ob enem začel intenzivno baviti z eksaktno filozofijo. Prijatelj ga je vpisal na dunajski univerzi, ne da bi kdo za to vedel, in skrivoma je hodil mladi bogoslovec o velikonočnih počitnicah in v začetku velikih počitnic redoma na Dunaj kolokvirat. Nekoč ga sreča znanec, ljubljanski duhovnik na Dunaju in ga nagovori, a Andolšek, ki ni hotel, da bi kdo vedel za njegov visokošolski študij, ga je prav debelo pogledal in šel naprej. Teden dni pozneje sta se spet srečala v Ljubljani in pravil mu je, da je na Dunaju srečal gospoda, ki mu je bil tako podoben, da ga je nagovoril. Andolšek se je na videz začudil in prav pristržno smejal.

Ko je bil posvečen v mašnika in končal bogoslovje, se je stalno naselil na Dunaju, da bi nadaljeval uspešno začeti študij na filo-

braniku Slovenije 5. junija 1917 ob Soči.)

zofski fakulteti. In tu je prvo leto živel življenje ubogega kranjskega študenta, ki mu od doma ne morejo poslati niti krajcarja, od drugod pa tudi ničesar ne dobi. Le njegovi železni energiji se je posrečilo, da je zdržal. Ko so na Dunaju spoznali izredne lastnosti mladega duhovnika, je dobil službo, najprej v nekem samostanu, nato v Terezijanski akademiji na Favoritenstrasse. Ni bil dve leti na Dunaju in že je napravil doktorat iz eksaktne filozofije (6. jul. 1912). Nato je začel študirati romanistiko in napravil profesor-ski izpit iz francoščine. Njegovi nekdanji tovaršiši so kar strmeli, kako je v kratkem času vse to zmogel, čeprav je vršil ob enem naporno službo.

Andolšek ni bil samo duhovnik — vzor, idealna, poštena duša, temveč tudi impulzivna, vesela narava in tako navdušen Jugoslovčan, da se je človek ob njegovem jugoslovanstvu naravnost počivil. Že kot gimnazijec je potoval v Beograd in po Srbiji in to potovanje go je za vedno pridobilo za idejo velike jugoslovanske države pod rodbino Kadrdorjevičev. Kot bogoslovec je mnogo potoval po jugu, po Bosni, in iz teh potovanj prinesel potrditev svojih jugoslovanskih idej. Za časa balkanske vojne je z mladeniškim ognjem propagiral protiaustrijsko idejo ujedinenja Slovencev s Hrvači in Srbi, ne samo v svojem domačem kraju, temveč tudi na Dunaju med vsemi sloji slovenske kolonije, tudi v Terezijanski akademiji, kjer je navduševal in bunil gojence vseh narodnosti proti Avstriji. Isto propagandno delo je neustrašeno vršil ves čas svetovne vojne; gojence, ki so ga imeli silno radi, je naravnost zrevolucioniral zoper monarhijo.

Po veliki znagi Srbov nad Turki v balkanski vojni je čital črno zadušno mašo za padle Srbe v terezijanski kapeli na Dunaju in ko so ga predstojniki vprašali tisti dan, za kaj je bila za gojence črna maša, je odgovorilo se je na Dunaju, da postane Slovekojne prijatelj.

Tik pred vojno je zahajal k srbskemu poslaniku Jovanoviću na Dunaju in se dogovarjal z njim v zadevi konkordata Beograda z Vatikanom. Po njegovih nasvetih Jovanoviću so se vršila pogajanja zelo uspešno in

Charuchin. V težki teži pa je zasedel prvo mesto Monakovčan Hans Schwarz, drugo Estonec Jaago, tretje pa Rus Petrovič.

Kako je Lacoste porazil Tildena. Po krasni zmagi, ki si jo je izvojeval Tilden proti Cochetu, je veljal Amerikanec v finalu proti Lacostenu kot visok favorit. Vsa publika pa je bila fanatično na strani Francoza in Tildena živci so morali biti napeti do skrajnosti, da je vzdržal ta zid antipatije, ne da bi se zgrudil. Prvi set je zgubil 4 : 6, potem ko je vodil že 4 : 2, v drugem in tretjem se je bila pravcata bitka žog, enkrat je šla žoga eno in šestdesetkrat sem in tja, drugič tri in petdesetkrat. Tilden si je priboril ta dva seta 6 : 4 in 7 : 5. Proti koncu 3. seta je dobil Lacoste krč v roki ter so ga morali masirati. Tilden je že vodil 2 : 0, toda preveč siguran svoje zmage je premalo pazil in je zgubil set 3 : 6. Peti in odločilni set je pokazal borbo dveh najboljših igrarjev, kar jih je kdaj imel teniški sport, borbo na živ-

ljenje in smrt. 6 : 5 je vodil Tilden, nato 9 : 8 in 40 : 15. Dve match žogi! Francoz je že zgubil vsako upanje z zmago, returniral jesamoapatično, toda sicer tako hladnokrvni Tilden je zabil obe žogi v mrežo. Ob lahkem dežju je Lacoste docela izžrpal svojega nasprotnika, 9 : 9, 10 : 9, 40 : 30, dvojna napaka Tildena konča slednjič ta znameniti match. Tilden je bil na koncu boja popolnoma izžrpan in je hitro zapustil igrišče, dočim je publika navdušeno vzklikala Lacoste, smrtnobledemu vsled razburjenja.

ANGLEŠKI HUMORIST JEROME UMRL.

Iz Londona poročajo: Znani angleški pisatelj Jerome K. Jerome je dne 13. t. m. 67. letu svoje starosti v northamptonski bolnici umrl. V bolnici je ležal vsled krvavitve v možganih od meseca julija lanskega leta. Jerome Klapka, Jerome K. Jerome, kot se

je nazival kot pisatelj, je eden od najslavnejših, sigurno pa najbolj priljubljen angleški humorist starejše generacije.

Jerome je bil rojen 11 let pred Dickensovo smrtjo v majhnem angleškem provincijalnem mestu. Kot ukažen deček iz izobražene rodbine — njegov oče je bil duhovnik v Staffordshire-u — je prisostvoval nekoč enemu od slavnostnih Dickensovih predavanj, h katerim je sililo staro in mlado, da celo otroci. Ze tedaj se je vzbudila v njegovi duši želja, da bi sledil svojemu oboževanemu mojstru. Vendar pa je bila spočetka pot njegovega zunanjega življenja k sreči drugačna kot Dickensova. Ni se mu pa bilo treba potikati okrog brez doma, kot se je moral Dickens. Oče ga je dal skrbno izobraziti. Ko je zapustil šolske klopi, se je moral odločiti za kak poklic. Sprva ni zdržal nikjer. Najprej je postal učitelj, kmalu pa je ta poklic opustil ter hotel postati gledališki igralec, kot je to sam pozneje tako šegavo

opisal. Poizkusil je še marsikaj drugega. Njegova nestanovitnost je imela nepričakovane in važne posledice: samo na ta način je spoznal svet in brez temeljitega poznanja sveta bi kot humorist ne bi bil dosegel nikdar tega, kar je. S 30 leti je bil novinar in izdajatelj revije, kot tak je imel lepe uspehe in takrat se je zbudil v njem humorist. Končno se je posvetil zgolj literarnemu delovanju.

Ze s svojim prvim delom »On the stage and off« si je pridobil sijajno ime — vsaj v krogi poznavalcev. Ko pa so izšle njegove ertice »Idle thoughts of an idle fellow«, je spoznala vsa javnost, da se je pojavila na polju angleške humoristične proze, ki je poslala z Dickensom tako popularna, nova ne vsakdanjo moč. Ta, še vedno samo lokalna slava se je izpremenila, ko je izšel leta 1889 roman »Three men in a boat« v svetovno slavo. S tem romanom je postal ljubljene evropskega čitačnega občinstva.

Marcel Prévost:

46

Don-Juanke.

— Dobro, je vzkliknila Hilda, odleglo mi je. Ko se sestaneš z gospodom Guernierom (posebno je naglasila to ime in gospa Lelièvre se je pri tem v sporazumu hudomušno nasmehnila) bom prosila, da prevzame te papirje. Težko ga bom pripravila do tega. Včeraj je bil kar prepaden od razjarjenja, ko sem mu to predlagala.

Nesrečna dvorna dama je morala že četrtili slišati v vseh podrobnostih povest o Ramonovi plemenitosti in tenkočutnosti. Jezila se je nanj, kajti brez teh prokletih čerkov nihče ne bi bil vedel, da nosi gumast pas.

Brzovlak je dirkal skozi noč po normandskih poljanah. Skozi napol odprto okno je sveži dobrodišeči pomladanski zrak uhajal v vagon. Kolesa so enakomerno udarjala na tračnice. Gospa Lelièvre je zaspala. Toda temperamentna kneginja je imela vse preveč burne misli, da bi mogla tudi zaspati. Vsaka sekunda jo je prinašala bliže njenemu ljubimcu, ki pravzaprav še ni bil ljubimec, temveč bi moral to šele postati v tej noči.

Pretkani Španec je bil dejal svoji gospodarici: »Do trenutka, ko bova svobodna in sama, moram brzdati svoje poželenje po posesti svoje kraljice... To sem dolžan spoštovanju, ki ga moram občutiti pred ženo, katera hoče svoje življenje navezati na moje...« Takrat je bila Hilda z navdušenjem pozdravila to nedolžno zaročno dobo, toda slednjič ji je bilo posta dovolj... Sedaj pa se je bliskovito naglo bližala poročni noči... Na zapadu je zapazila, da se nebo žari. Bil je to odsev luči mesta Le Havra.

Hildina duša je prekipevala v ljubezni.

— Ramon, je vzdihnila, kakor da bi bil poleg nje, nikoli nisem ljubila drugega moškega kot samo tebe!

Te polglasno izgovorjene besede so prebudile dvorno damo, ki je preplašeno skočila pokonci.

— Kaj želite, milostiva? je zajecjela.

Hilda, koje navdušenje je polagoma pojenjalo, je odgovorila z nežnostjo, na katero dvorna dama ni bila navajena:

— Na cilju sva, draga moja, toda ne mudi se nama. Imava časa.

Na kolodvoru sta sedli v izvoščka in se dali peljati v hotel Plaisance, udobno, elegantno poslopje, katerega posejajo predvsem bogati domačini. Bila je že enajsta ura, ko sta prispeli. V veži ni bilo potnikov, kar je Hilda zelo razveselilo. V hotelski pisarni sta javili imeni, napisani v potnem listu.

— Vedite te dame na štev. 24, 25, 26, je dejala dama v pisarni sobarici. In odnesite prtljago gor.

Visokost je bila tako radovedna, da je vprašala:

— Ali je prišel gospod Guernier?

— Da, milostiva, prišel je že včeraj in pričakuje dame k večerji.

Hilda je občudovala njegovo previdnost, da ju ni čakal niti pred hotelom, temveč gori v sobi.

— Idimo, je dejala.

Dvigalo jih je odneslo v prvo nadstropje in ko so stopili v prvo sobo, je Hilda zapazila na obešalniku črni mehki Ramonov klobuk in njegov lepi površnik. Kar milo se ji je storilo pri srcu. Druga sobarica se je prikazala in tej je prva dejala:

— To sta dami, ki ju pričakuje gospod Guernier.

— Prosim, izvolite vstopiti, vse je pripravljeno. In dodala je smehljaje se:

— Gospod Guernier se je danes zelo potrudil.

Vedla ju je v lep salon, rdečezlato slikan in ves v cveticah. Miza je bila naravnost knežje pogrnjena. Vrata v spalno sobo so bila odprta in kneginja ni videla drugega, kot veliko posteljo, okrašeno z nebrojem belih lili. V kotu sobe sta ležala dva ogromna, nekoliko obrabljena kovčka, na katerih sta bili napisani začetni črki R. G.

— Toda, kje pa je gospod Guernier? je vprašala preplašena kneginja.

— Bil je še ravnokar tukaj, milostiva gospa... Vrniti se mora vsak trenutek. Šel je na glavno pošto, da odda nujno brzojavko. Naenkrat se je bil spomnil na to, ko me je nadzoroval pri pogrinjanju mize. Nenadoma je dejal: »Oj, pozabil sem oddati važno brzojavko... Do kdaj pa je pošta odprta?« — »Glavna pošta?... Do polnoči,« sem dejala. — »Prav hitro moram tja. Za slučaj, da dami prideta v moji odsotnosti, povejte jima, da se nemudoma vrnem.«

Kneginja je bila nekoliko razočarana, a zadovoljna, ker je imela časa umiti se in urediti svojo toaletto.

— Hitro, Lelièvre, pomagajte mi, danes hočem biti lepa. Priprave mi vodo za kopel in vzemite iz kovčka svetlozeleno svileno obleko.

Zaprla je toaletno sobo, da je Ramon ne bi presenetil pri zaljubljenih pripravah. Nikoli se ni novoporočena žena s takim navdušenjem oblačila v obleko, katero naj bi soprog slekel z lastnimi rokami.

— Ne to srajco, Lelièvre, ali se vam meša? Ono, ki je vsa iz čipk... Lelièvre, moji lasje ne držijo, morate jih žgati... Skrtačite mi nohte, Lelièvre...

(Dalje prih.)

Otroške majice, kratke nogabarvah, kopalne hlače, flor-nogavice za ženske in moške, kravate, žepne robce, ovrtnike, manšetne gume, dežnike, palice, nahrbtnike, dišeče milo kupite najceneje pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika. Na veliko! Na malo!

Razpis.

Pokojninski zavod za Slovenijo

razpisujejo oddajo

zidarskih in težaških del

za stanovanjski hiši ob Miklošičevi cesti in Pražakovi ulici v Ljubljani.

Vsi razpisani podatki se dobe med uradnimi urami v Pokojninskem zavodu, Gledališka ulica štev. 8 v Ljubljani, za Din 100 —, od dneva objave v časopisih. Splošni pogoji v pogled tam. Pravilno kolkovane ponudbe je vložiti najkasneje do 4. julija 1927 do 12. ure opoldne pri podpisnem uradu.

Pokojninski zavod za nameščence
v Ljubljani.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana rudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahlevajte ponudbo. Telefon štev. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

Carinško posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresno pošiljke.

Inserati v

„Narodnem dnevniku“

imajo velik uspeh!

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Zahvalnica.

Gosp. lekarnar Blum, Subotica. — Čast mi je obvestiti Vas, da so mi Vaše Larucin kapsule jako dobro pomagale pri spolni bolezni in da je kapaenje povsem prenehalo. — S spoštovanjem K. M., Maribor. — Larucin kapsule se dobivajo po Din 20.— po vseh lekarnah. Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica.

Premog - Čebila

Wolfova 1/II. - Telef. 66.

Prodajalka

dobra moč v mešanem blagu, želi premeniti mesto. Cenj. dopise na upravo tega lista pod šifro »Zanesljiva«.

Oblačilno blago

po globoko snižanih cenah prodaja družba »MAKO«, Ljubljana, Dunajska cesta 26, uraven Jugo-auto.

Gospodična

išče posojilo do 3000 Din za dobo enega leta, katerega bi odplačevala mesečno 250 Din z obrestmi. Ponudbe na upravo lista pod »Dobre obrestje«.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA
TRG.-IND. D. D. Gregorčičeva 23

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, poselnice itd. * LASTNA KNJIGOVESNICA. * TELEFON. ŠT. 2352.

Izdajatelj: Aleksander Zelesnikar. — Urejuje: Vladimir Svetek. — Za tiskarno »Merkur« odgovoren: Andrej Sever. Vsi v Ljubljani.